

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref:
200601042/CBS

Vår referanse
2007/10548

Vår dato
12.03.2008

Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming - høringsuttalelse

Det vises til høringsbrev av 6. desember 2007 med vedlegg.

Det er fokus på brede samfunnsmessige interesser og verdier de rikspolitiske retningslinjene for universell utforming skal ivareta.

Retningslinjene gir Fylkesmannen flere oppgaver. Fylkesmannen skal sørge for et tverrfaglig samarbeid mellom egne underavdelinger og derved bidra til et stadig mer universelt utformet samfunn.

Ved embetet i Oppland er dette løst ved at hovedansvaret for koordineringen av universell utforming er lagt til Helse- og sosialavdelingen med sterk tilknytning til "Planteamet" som er en tverrfaglig gruppe med representanter fra alle avdelinger i embetet.

I samarbeid med Oppland Fylkeskommune vil en frittstående referansegruppe med representasjon fra frivillige og brukerorganisasjoner bli knyttet til arbeidet med Universell Utforming. Fylkesmannen er også klageinstans for vedtak fattet etter plan- og bygningsloven.

Retningslinjene gir kommunene en nøkkelrolle i planlegging og at denne er inkluderende og tar hensyn til fysisk tilgjengelighet innen alle samfunnssektorer. Videre vil kommunen ha et viktig ansvar i å påse at funksjonshemmede og funksjonshemmedes organisasjoner får fremme sine synspunkter og interesser overfor kommunen gjennom medvirkning i utarbeidelse av planer og ved gjennomføring av tiltak.

Det vil være behov for samarbeid mellom sektorene og kommunens etater for å utvikle gode og samordnede tiltak. Det vil også være nødvendig å styrke kunnskapen om tilgjengelighet i etater som i dag er lite involvert i dette. Spesielt vil det være behov for at planetatene utnytter sin kompetanse til å fange opp innspill om tilgjengelighet fra blant annet helse- og sosialsektoren og til å innarbeide disse i plansystemet.

Fylkesmannen vil ta dette opp med kommunene, brukergrupper og andre organisasjoner både i de nettverkene som er etablert og ved andre høve.

Det er viktig at det med utgangspunkt i de foreslåtte rikspolitiske retningslinjene legges til rette for at kommuner og de øvrige forvaltningsledd har rammer som gjør slik kompetansebygging og samhandling som nevnt over mulig. Dette er et nasjonalt ansvar der også staten må bidra økonomisk.

Et overordnet nasjonalt mål er at ”alle mennesker i landet skal ha like muligheter til å utvikle sine evner og leve gode og meningsfylte liv”.

Det henvises til en bred brukergruppe i ”Utdypende forklaringer og veiledning til de rikspolitiske retningslinjene”, pkt. 2 d) første ledd. Funksjonssvikt for mennesker med psykiske lidelser og deres muligheter til å leve meningsfylte liv er ikke berørt i retningslinjene. Det savnes en henvisning til eller en avgrensning også mot denne kategorien brukere i retningslinjene.

Det er viktig å fokusere på funksjonshemmede, men det er kanskje vel så viktig å fokusere på å forebygge at funksjonshemning oppstår. Storparten av alle seniorer og eldre er friske og selvhjulpne, men mange må imidlertid forvente å få helseplager med økt alder, hvilket kan medføre redusert bevegelse og svekket syn og hørsel.

Retningslinjene har ikke lagt vekt på det forebyggende aspektet. Også her kunne en avgrensning i virkeområdet være hensiktsmessig eventuelt med en henvisning til at forebyggende og helsefremmende arbeid skal tas opp i andre sammenhenger som for eksempel Folkehelsesatsingen og plikt til forebyggende helsearbeid i. h. t. kommunehelsetjenestelovens formål.

Kristin Hille Valla

Tharald Hetland
Avd.direktør/fylkeslege